

Diakoni er

Næstekærlighed

Inkluderende fællesskab

Værn om skaberværket

Kamp for retfærdighed

Dansk Diakoniråd

Inspirationspapir til drøftelse af diakoni i kirken og i diakonale organisationer – 2022

Indhold

1:	Indledning og formål	2
2:	Diakoniens teologiske grundlag.....	3
3.1:	En diakonal kirke	5
3.2:	Diakoni og samfund.....	6
4.1	Næstekærlighed	7
4.2	Inkluderende fællesskaber	9
4.3.	Værn om skaberværket	11
4.4	Kamp for retfærdighed.....	12

1: Indledning og formål

I Norge har man i flere år haft en "Plan for Diakoni i Den norske kirke". Den har vi ladet os inspirere af i Dansk Diakoniråd og forsøgt at omskrive deres plan til danske forhold. Formålet med dette materiale er at inspirere kirker, organisationer, frivillige og politikere til at tale med om, hvad diakoni er, hvilken rolle den har i samfundet, og hvilken rolle den skal have i fremtiden. Diakoni er ikke kun en handling, det er en holdning til næsten, samfundet og livet.

Vi håber, at følgende materiale kan være med til at give inspiration til det diakonale arbejde.

"Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og udtrykkes gennem næstekærlighed, inkluderende fællesskab, værn om skaberværket og kamp for retfærdighed".

Sådan formulerer den norske kirke sig – og vi vil i Dansk Diakoniråd gerne knytte os til denne definition, fordi det giver et helhedsblik for, hvad diakoni er. Diakoni er både en tjeneste for mennesket, skaberværket og Gud. Alle uanset alder er kaldet til et hverdagsliv i tjeneste. Diakonien bliver således både en grundtone i menighedens forhold samtidig med, at den gøres konkret i særlige diakonale aktiviteter. Diakonien bliver som det lag i lagkagen, der gennemsyrrer alle lag og en grundtone i hele kristendommens virke: I forkyndelse, undervisning, mission og praktisk hverdag. Vi er meget bevidste om, at mission kan være en del af diakonien, og at det skal være tydeligt for alle, hvornår missionen er en del af diakonien.

Således sammenfatter vi som den norske kirke de diakonale udfordringer i næstekærlighed, inkluderende fællesskab, værn om skaberværket og kamp for retfærdighed.

Refleksionsspørgsmål

- Hvad er relationen mellem diakoni og mission hos jer?
- Hvad er målet med diakoni hos jer?
-

Læs mere om formålet med diakoniplanen, og hvordan den kan anvendes i praksis på www.diaconiraad.dk

2: Diakoniens teologiske grundlag

"Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og udtrykkes gennem næstekærlighed, inkluderende fællesskab, værn om skaberværket og kamp for retfærdighed".

Diakoniens teologiske udgangspunkt findes i den opgave, Gud har givet kirken, og som kommer til udtryk i hele den kristne tro.

Det er en central del af det kristne menneskesyn, at vi som mennesker er skabt i Guds billede til at være medmennesker. Mennesket er ingen ø. Vi er udleveret til hinanden, og vi er afhængige af hinanden og af alt andet, som lever. Ingen kan helt og holdent leve af sig selv eller for sig selv. Vi er skabt til at tjene hinanden, til at have omsorg for hinanden. Samtidig er hele skaberværket afhængigt af, at menneskene tager sit forvalteransvar alvorligt. Med udgangspunkt i troen på Gud har vi ansvar for verden.

Der findes mange perspektiver herpå i Bibelen. F.eks.:

- Evnen til at gøre det gode er en mulighed, som er nedlagt i alle mennesker (se Romerbrevet kap. 2, vers 14).
- Hos det menneske, som tror på Kristus, vil troen være virksom i kærlighed (se Galaterbrevet kap. 5, vers 6).
- I dåben får vi del i Kristus og bliver en del af den verdensomspændende kirke. Alle døbte er kaldede til at virkeliggøre medmenneskelig omsorg i deres liv (se Romerbrevet kap. 6, vers 13).
- Som Kristus gav sit liv for os, skal vi give vores liv for andre (se Johannes' første brev kap. 3, vers 16).
- Vær barmhjertige, som jeres fader (se Lukas-evangeliet kap. 6, vers 36).

Diakoni er både at være og at gøre. Diakoni er en del af det at være et troende menneske. At gøre troen virksom i handling betyder at spørge igen og igen og at rettet blikket mod medmennesket. Også her er der mange perspektiver at hente i vores bibel. Se f.eks.:

- Hvem er min næste? (se Lukas-evangeliet kap.10, vers 29-37.)
- Hvad vil du have, at jeg skal gøre for dig? (se Lukas-evangeliet kap.18, vers 41)
- Hjælp de sultne, fattige og marginaliserede. (se Matthæus-evangeliet kap.25, vers 35-46)

Næstekærlighed omfatter i biblen alt fra fjendekærlighed til egen kærlighed. Det drejer sig kort sagt om alle sider ved mennesket (Mat. 5.43-48). Gensidighed er et nøgleord. Omsorg og næstekærlighed bygger på gensidighed, ligeværd og respekt for den andens integritet uanset, hvem den anden er.

Inkluderende fællesskab er et vigtigt udtryk for kirkens og de diakonale organisationers medmenneskelige omsorg. Dette fællesskab beskrives i Bibelen som en krop med mange forskellige lemmer og funktioner (1. Kor. 12). I dette fællesskab mødes mennesker med forskellige evner, forskellig kultur og etnisk baggrund. I et inkluderende fællesskab skal den enkelte både se og blive set. Der gives gensidig trøst og hjælp, der frigøres nye kræfter og nyt håb.

At værne om skaberværket er en del af Guds forvalteropgave og indebærer et ansvar for at bevare hele skaberværkets integritet. I dag er det tydeligt, at skaberværket, mange dyre- og plantearter og hele økosystemer trues på forskellig vis gennem menneskets aktivitet og grådige ressourceforbrug. Forståelsen af mennesket som herre og hersker over naturen må korrigeres.

Kirken og de diakonale organisationer bør styrke forståelsen af mennesket som afhængigt af alle sine relationer; til Gud, til medmennesket, til sig selv og til resten af skaberværket. (Gen. 1,28). Engagement for klima og miljø er en følge af en sådan forståelse.

Kampen for retfærdighed indebærer at stille sig ved siden af medmennesket, ikke som passiv tilskuer, men i aktivt engagement. Mennesket lever i og er afhængig af samfundsmæssige strukturer. Verdensomspændende systemer er med til at bestemme den enkeltes liv. Det er derfor nødvendigt at klargøre årsagerne til menneskelig nød og lidelse, arbejde for at ændre forhold, som fastholder mennesker i nød, og skabe nye muligheder (Lk. 12.13-21). At vise solidaritet er at tage kampen op og arbejde for fred og retfærdighed.

3.1: En diakonal kirke/organisation

Diakonien har altid været en del af kirkens væsen. Organisering og form har ændret sig, men omsorgstjenesten er blevet opretholdt til alle tider. Efter reformationen blev diakonien herhjemme sognets opgave, og i kølvandet på de store ændringer i det danske samfund i 1800 og 1900 årene opstod organisations- og institutionsdiakonien. I dag udgør de diakonale organisationer og institutioner sammen med sognekirkelige initiativer og menighedspleje den folkekirkelige diakoni. Det betyder, at det diakonale arbejde er vidt forgrenet og rummer tiltag af vidt forskellig karakter og på vidt forskelligt niveau.

Sognet

De sognekirkelige initiativer og menighedsplejen har almindeligvis det lokale arbejde for øje. Det drives primært af frivilliges engagement og målretter sig det enkelte sogns behov. Ofte er kirke-kulturmedarbejderen eller sognemedhjælperen et centralt omdrejningspunkt. Der arbejdes bl.a. med sogneklubber, besøgstjeneste, måltids- og arbejdsfællesskaber, babysalmesang og familiearbejde, sociale arrangementer osv. Retningslinjerne for arbejdet gives primært af menighedsråd.

Provstiet

De senere år er der, på tværs af sognegrænser, kommet nye provstidrevne diakonale initiativer i spil. De igangsættes oftest af lønnet arbejdskraft og inddrager frivillige i arbejdet. Der arbejdes bl.a. med besøgstjeneste, familieklubber, rådgivning, sorggrupper, tværkulturelt arbejde osv. Retningslinjerne for arbejdet gives primært af samarbejdsaftaler på provsti niveau.

Organisation/institution

De diakonale organisationers og institutioners arbejde har en tradition for professionelt omsorgsarbejde indenfor det sundheds- og socialfaglige omsorgsarbejde, som rækker tilbage til 1800-tallet. Arbejdet målretter sig primært mennesker i udsatte positioner (misbrug, ensomhed, sygdom, nedsat funktionsevne osv.), og der arbejdes oftest på landsplan. Arbejdet finansieres i høj grad af offentlige midler og drives af uddannet og professionelt omsorgspersonale. Men inddragelse af frivillige i arbejdet og indsamling af egne midler har altid hørt til de diakonale organisationers DNA og selvforståelse. På samme måde har arbejdet med projekter og social innovation været en del af arbejdet, der bl.a. omfatter: misbrugsbehandling, botilbud for børn og unge, psykiatriske døgntilbud, sociale caféer, herbergs- og varmestuearbejde, rådgivning, støttende fællesskaber, familiearbejde, socialt iværksætteri, uddannelsestilbud, fængselsarbejde, tværkulturelt arbejde, fortalervirksomhed osv. Retningslinjerne for arbejdet gives af de enkelte organisationers og institutioners bestyrelser – i henhold til organisationens diakonale værdigrundlag og formål – og ofte i tilknytning til samarbejdsaftaler med offentlige myndigheder.

Det kan skabe merværdi for dem, vi ønsker at hjælpe, når de diakonale organisationer og lokale sognemenigheder samarbejder. Det kan være den lokale menighed, som leverer præst og frivillige til den sociale cafe i sognet, landsorganisationen som låner menighedslokaler, organisationer, som er dygtige til at skabe kontakt med udsatte grupper og bygge bro til fællesskaber i sognet osv.

Vi møder således det diakonale arbejde i mange afskygninger i det danske samfund, og diakonien kommer til udtryk i mange situationer i hverdags- og menighedslivet. Fælles for de mange initiativer er, at de har medmennesket for øje. I det diakonale arbejde handler det ikke om, hvad man får ud af det, men om hvad man kan bringe ind i det.

3.2: Diakoni og samfund

Diakoni foregår altid i en samfundsmæssig kontekst, fordi kirken og de diakonale organisationer er en del af samfundet både lokalt, nationalt og internationalt. Folkekirken og de diakonale organisationer er både et trosfællesskab og en del af den offentlige forvaltning. Det er nødvendigt at få klarhed over både diakoniens muligheder, begrænsninger og dens særpræg. Hvad betyder diakoni i dagens samfund? Skal den være et alternativ til det, som gøres af det offentlige - et supplement - eller skal diakonien erstatte offentlige tiltag? Hvordan bliver diakonien påvirket af interaktionen med det offentlige? Hvilken rolle spiller de diakonale organisationer i civilsamfundet?

Danmark er et lykkeligt land at være lykkelig i, men det kan også være et ulykkeligt land at være ulykkelig i. En stigende polarisering mellem forskellige grupperinger i samfundet skaber udfordring for sammenhængskraften, empatien og forståelsen for hinanden. Et velfungerende og effektivt samfund har også sine svagheder, fordi det forudsætter, "at folk selv kan". Og hvad nu, hvis dette ikke er tilfældet? Og løfter vi blikket ud i verden, forstørres nogle af udfordringerne. Globaliseringen har medført nye muligheder, men også nye problemer. Forskellen mellem rig og fattig bliver stadig større – og tydeligere. Det er en etisk og diakonal udfordring for alle verdens kirker – og også den danske folkekirke.

Det overordnede perspektiv må være, at kirkens diakoni, med afsæt i det kristne livs- og menneskesyn, står sammen med alle mennesker i arbejdet med at beskytte de grundlæggende kristne værdier i samfundet. Det diakonale arbejde har mange forudsætninger og tradition for at arbejde med den fysiske, psykiske, sociale, kulturelle og åndelige omsorg. Noget er Folkekirken bedst til, noget andet er organisationerne bedst til – og arbejdet skal gøres.

Vi ved, at ting tager tid – og nu er det så om at komme i gang. Ikke af hensyn til "mig selv, mig selv" men af hensyn til det medmenneske, der har brug for hjælp, nye muligheder og fællesskaber.

Refleksionsspørgsmål

- Hvem er udsat i dit lokalområde?
- Hvem er usynlig udsat, der hvor du kommer fra?

4.1: Næstekærlighed

I kristendommen bliver vi kaldet til at elske hinanden. Næstekærlighed er en pligt for kristne, uanset om det er fjenden, naboen eller din familie. Næstekærlighed i praksis handler både om små, enkle handlinger og om store, krævende tiltag. Barmhjertighed ydmyger ikke modtageren, men tager hensyn til den andens værdighed.

"Vi elsker, fordi han elskede os først. Hvis nogen siger: "Jeg elsker Gud," men hader sin broder, er han en løgner; for den, der ikke elsker sin broder, som han har set, kan ikke elske Gud, som han ikke har set. Og dette bud har vi fra ham: Den, der elsker Gud, skal også elske sin broder. 1. Joh. 4.19-20.

Genkendelsen; "Det kunne have været mig", er vigtig, ligeledes gensidigheden. Det at gøre noget med nogen og ikke for nogen. Som Jan Lindhardt definerede det: diakoni er, når den for tiden stærke hjælper den for tiden svage.

Vigtige arbejdsområder

Hvem er vores næste?

Alle mennesker har brug for at blive mødt med næstekærlighed både i glæde og i sorg. I krisesituationer og vanskelige perioder er behovet for næstekærlighed og barmhjertighed ekstra stort. Her har vi et ansvar som enkeltpersoner og som menighedsfællesskab. Mennesker kan være udsatte af mange forskellige årsager, hvor nogen kan være strukturelle, medfødte eller selvforskyldte, men uanset hvad årsagen er, skal mennesker mødes, der hvor de er. S. Kierkegaard siger:

"At man, når det i sandhed skal lykkes en at føre et menneske hen til et bestemt sted, først og fremmest må passe på at finde ham der, hvor han er, og begynder der".¹

¹ Kierkegaard, Søren: Synspunkt for min forfatter-virksomhed". C. A. Reitzel 1859 s. 96.

Næstekærlighed hører både hjemme, når man bedriver diakoni som frivillige, og når man arbejder professionelt med diakoni. Selv om mennesket er skabt til næstekærlighed, udleveres det ikke altid. Men ved at sætte ord på det, der hæmmer næstekærligheden, kan man lettere gøre noget ved det. Nogen udfordringer kræver specialkompetencer og en særlig organisering udover det, der kan ydes på det mellemmenneskelige plan. Det er ikke altid muligt at ændre vanskelige livssituationer. Af og til er diakoniens opgave at være til stede, hjælpe et menneske til at leve med sin smerte, selv at tåle den andens lidelse og gå et stykke vej sammen med den anden.

Samarbejde mellem organisationer og lokale menigheder bliver stadig mere aktuelt i disse forskellige sammenhænge, når man for eksempel går i partnerskab med Kirkens Korshær, KFUM's Sociale Arbejde, Samvirkende Menighedsplejer eller kommunale institutioner om konkrete indsatser. Det er til stor gavn for det enkelte menneske, når viden, kræfter og ressourcer forenes på tværs.

Eksempler på diakonal næstekærlighed

Nedenfor er nogen eksempler på, hvordan næstekærlighed kan komme til udtryk i diakonale organisationer eller kirken. Du kan se flere eksempler på vores hjemmeside www.diakoniraad.dk

Fællesskab for og med unge:

Mange unge oplever ensomhed. HUSRUM Danmark er et frivilligdrevet fællesskab mellem Jysk Børneforsorg, kommunen og lokale kirker. Her mødes unge, der oplever ensomhed eller psykisk sårbarhed og taler med om det, der er svært. Her kan man øve sig i at være mere social i et trygt fællesskab og opleve stjernestunder sammen med andre unge.

Jeg tænker meget og får nogle gange ondt i hovedet af at tænke på, hvorfor jeg ikke kan få en ven. Samtalegruppen i HUSRUM har givet mig nogle gode venner, og vi snakker stadig sammen og mødes til brætspil og filmaften. (Ung mand, 27 år)

Linke til video om HUSRUM - [Mads og Christian fortæller om HUSRUM - YouTube](#)

Refleksionsspørgsmål:

- Hvem er vores næste i lokalmiljøet?
- Opmunttrer vi hinanden til at vise næstekærlighed, og rummer vi også fjendekærlighed?
- Er vores lokale fællesskaber præget af næstekærlighed?

4.2: Inkluderende fællesskab

Ensomhed og manglende tilhørsforhold er i dag et samfundsproblem med målbare konsekvenser for menneskers livskvalitet og livslængde. Samtidig er samfundets fællesskabsformer under udvikling fra det traditionelle foreningsliv eller fællesskaber i kirken til flere og flere online fællesskaber, som rækker langt ud over det lokale tilhørsforhold.

”Alt er tilladt, men ikke alt gavner. Alt er tilladt, men ikke alt bygger op. Søg ikke det, som er til bedste for jer selv, men det, som er bedste for andre” 1. Kor. 10,23-24.

Det er en grundlæggende del af den kristne tro, at mennesker er skabt til fællesskaber. At styrke båndene mellem mennesker og knytte nye bånd, hvor forhold er gået i stykker, er en vigtig diakonal opgave. Gode ligeværdige fællesskaber giver alle mulighed for at føle sig set og mødt, men også for at opleve at have værdi for andre og kunne bidrage med dét, man kan. Sognets fællesskaber har plads til mangfoldighed og til, at alle kan opleve at være værdifulde og uundværlige for helheden.

Vigtige arbejdsområder

Hvad er et sundt fællesskab?

Fællesskab kan opbygges på forskellige måder. Arbejds- og interessefællesskab, nabofællesskab og selvhjælpsgrupper er eksempler, men alle steder er det nødvendigt, at der skabes rammer, hvor fællesskab kan opstå og trives. Alle skal kunne blive en del af fællesskabet uden at miste sin etniske eller kulturelle identitet. Den enkelte og menigheden beriges, når der gives plads til levende mangfoldighed med respekt for hinanden, for eksempel ved fælles middage, kulturaftener og internationale fester. Religionsdialog kan være en vej til større forståelse og til forsoning i de tilfælde, hvor forskellighed har ført til konflikter.

Venskabs- og kulturkontakter giver mulighed for at bygge venskab og gensidig og ligeværdig udveksling på tværs af landegrænser.

Der bør arbejdes systematisk med at tilrettelægge forholdene sådan, at mennesker med fysiske eller kognitive vanskeligheder kan deltage på samme vilkår som andre.

Eksempler på diakonale aktiviteter - inkluderende fællesskaber

Nedenfor er nogen eksempler på, hvordan inkluderende fællesskaber kan komme til udtryk i diakonale organisationer eller kirken.

Et eksempel med Familieklub i Blå Kors

"Mange sårbare og udsatte familier har næsten intet netværk – og har få oplevelser. Familienetværk er frivilligdrevne fællesskaber mellem Blå Kors og lokale kirker/sogne, hvor hver organisation byder ind med det, som man er særligt gode til. Fællesskaberne foregår hver 14. dag med fælles spisning og aktiviteter målrettet børn og voksne. Familienetværk gør en stor forskel for familier, der giver dem netværk og anden hjælp – samt gode oplevelser.

"Jeg ved ikke, hvad jeg skulle gøre uden Familienetværket. Det har ændret mit liv rigtig meget. Fra at jeg har følt mig meget alene og misforstået til, at man kommer herop og folk står med åbne arme og vil hjælpe en med det, man har brug for". En kvinde i Familienetværket Aarhus V:

Her er et link til en video om Familienetværket: <https://youtu.be/HEmpQ2h8-0A>

Et eksempel fra et forsoningsarbejde i et sogn

I en nabostrid angående adgangsvejene til kirken inviterede provstiet en mægler med til mødet mellem menighedsrådet og naboejendommen. Begge parter fik mulighed for at lytte til hinanden, og der blev fundet et kompromis, som alle kunne leve med.

"Det betød meget, at der var en ekstern med til vores møde, så kunne vi bedre lytte til hinanden." (præsten, der deltog i mødet)

Refleksionsspørgsmål

- Hvordan er jeres gudstjeneste et inkluderende fællesskab?
- Hvem mangler fællesskab, hvem er udenfor i vores lokalmiljø? Er de eksisterende fællesskaber åbne og inkluderende? Sidder mennesker eller grupper fast i isolation pga. handicap eller psykiske udfordringer?
- Skaber etnisk baggrund, køn, seksuel orientering, alder, udviklingshæmning, sprog eller social position, økonomi og påklædning afstand?
- Hvad med mennesker, som bor på institution - er de isolerede fra fællesskaber i lokalmiljøet? Husker vi f.eks. at invitere udsatte grupper med til årets julekoncerter? Mennesker, der tvivler, er i opposition eller har en anden livsførelse end den socialt acceptable - findes der et fællesskab for dem?
- Hvad hindrer fællesskab, og hvordan kan vi gøre noget mod disse hindringer? Drejer det sig om utilgængelige lokaler og geografisk afstand eller vaner, holdninger, manglende viden og frygt for det ukendte?
- Hvornår bliver et fællesskab ekskluderende?

4.3: Værn om skaberværket

'Værn om skaberværket' favner alt det, Gud har skabt. Jorden med planter, dyr og mennesker, havet, luften og hele det økologiske samspil, biodiversitet og klima. Fokus er på vore forbrugsmønstre og livsstil i taknemmelighed, respekt og omsorg for Guds skaberværk, som det formuleres hos organisationen Grøn Kirke under Danske Kirkers Råd.

"For jorden med alt, hvad den rummer, tilhører Herren" (1. Kor. 10.26).

Vi er sat til at bestyre jordkloden og give den videre til de kommende generationer i kærlighed. Hvad vi gør nu, påvirker de kommende generationer.

Vigtige arbejdsområder

Kirken og de diakonale organisationers opgave i forhold til miljøspørgsmål er tredelt:

Kirken og diakonale organisationer skal for det første være en tydelig stemme i samfundet, der kæmper for klimaet på en balanceret måde, hvor klima og social bæredygtighed tænkes sammen. Det kan kirken og diakonale organisationer gøre ved at være tydelige stemmer i samfundet og ved at være konsekvent og selvkritisk i egen hverdag og praksis.

Menneskeliv og menneskeværd skal værnes om. Kirken og de diakonale organisationer skal derfor være en kritisk røst i forhold til de vilkår, der bydes mennesker, og engagere sig i de mange etiske problemstillinger, der vedrører alt fra livets begyndelse til vilkårene for døende.

Derudover skal kirken og diakonale organisationer være kreative og opfindsomme til at finde bæredygtige løsninger i den enkeltes liv og i samfundet som helhed.

Eksempler på diakonale aktiviteter til værn om skaberværket

Nedenfor er nogen eksempler på, hvordan kamp for skaberværket kan komme til udtryk i diakonale organisationer eller i kirken.

Wefood

I Danmark smider vi hvert år 700.000 tons mad ud. 700 millioner kilo mad, der ender i skraldespanden. Samtidig er der 800 millioner mennesker i verden, som ikke får mad nok. Wefood er Folkekirkens Nødhjælps kæde af genbrugsbutikker, hvor frivillige medarbejdere sælger overskudsmad til stærkt reducerede priser – god mad, der nærmer sig udløbsdato, er forkert mærket eller har beskadiget emballage. Overskuddet går til folk, der sult, for eksempel som følge af klimaforandringer. Wefood betyder mindre madspild, billigere varer, hjælp til verdens fattigste og bedre miljø.

"Jeg synes, det er et fantastisk koncept. Især hvis man kan hjælpe nogen andre på den måde, og så også – al det madspild der er, ik - reducere det".

Susanne - kunde i Wefood

"Wefood er et sted, som er rigtig godt. Der er rum til, at forskellige mennesker kan lave det, de nu kan – og bruge de ressourcer, de har. Der er simpelthen bare brug for alle hænder".

Christina – frivillig i Wefood med synsbegrænsning

Link til video: [Wefood, ny overskudsmadsbutik til Nørrebro, København | Boomerang](#)

Kirkebien

Kirkebieerne nyder godt af vores æbletræer i foråret og af blomsterengen om sommeren. Da vi omlagde haven, tog vi hensyn til, at planter og stauder er bivenlige. Bier har en flyveradius på 2-3 kilometer, så de samler pollen i haverne i et stort område omkring kirken.

"Vi mener, at det er helt naturligt at arbejde for et bedre miljø, når man er kirke. Kirken må have et særligt ansvar overfor skaberværket: at vi ikke ødelægger livsmulighederne for natur, dyr og mennesker. Det gælder i vores egen bygning og på vores egen grund – men det rækker også ud i verden".

Refleksionsspørgsmål:

- Hvordan får bibelstudier, gudstjeneste- og andagtsliv fokus på værn om skaberværket, så det er med til at forme vores liv og vores holdninger?
- Hvordan kan vi i ord og handling fremme alternativer til forbrugersamfundets idealer og livsstil og bidrage til en bæredygtig forvaltning af skaberværket?
- Hvordan kan vi bidrage til en øget artsmangfoldighed og fremme af naturrigdom på de arealer, vi har ansvar for?

4.4: Kamp for retfærdighed

Alle mennesker har ret til at leve et menneskeværdigt liv. Vi kan ikke forholde os ligegyldigt til mennesker, der kæmper for liv og retfærdighed. I denne kamp skal vi stå på retfærdighedens og solidaritetens side sammen med dem.

Som kirke er vi udfordret til at arbejde med retfærdighed og menneskerettigheder i et globalt såvel som lokalt perspektiv. Dette gælder udfordringer knyttet til globaliseringen, international handel, gæld, fattigdom, ressourcer, klimaforandringer, krig, fred og forsoning, den teknologiske udvikling m.m. Det gælder også udfordringer knyttet til køn, etnicitet og seksuel orientering.

"Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig." (Matt. 25. 40)

Vigtige fokusområder

Hvordan kan en kirke/diakonal organisation kæmpe for retfærdighed?

At kæmpe for retfærdighed betyder også at engagere sig i samfundsdebatten lokalt, når man oplever menneskeværd krænket. Hvordan kan vi sige fra, når børn og unge lider, fordi de bliver overset, ældre er bange for at blive alene og glemt, eller andre bliver stigmatiseret og ekskluderet af samfundet? Som Anders Gadegaard siger:

"Troen er den lidenskab, hvormed politik skal drives, og man kan ikke trumfe politik med Gud".

Fattigdom er et relativt begreb, og fattige i et velfærdssamfund kan opleve følelsen af skam og nederlagsfølelse. Derfor er det væsentligt, at menigheden reflekterer over sin egen praksis i kontakten med mennesker i vanskelige livssituationer og skaber rum for, at der også er plads til dem, der ser, lugter og opfører sig anderledes end flertallet.

Eksempler på diakonale aktiviteter for – kamp for retfærdighed

Nedenfor er nogen eksempler på, hvordan kamp for retfærdighed kan komme til udtryk i diakonale organisationer eller i kirken.

Bisiddertjeneste:

I Lukasstiftelsen er det muligt at få rådgivning til mange forskellige problemstillinger. Det kan være til læsning af kommunale breve, men det kan også være til en samtale i en svær situation.

"Det betyder meget, at man kan få hjælp, når man har det svært"
Ældre kvinde 65 år

Støtte af minoritetsgrupper:

I Reden København kommer danske og nordiske kvinder, der er i misbrug og gadeprostitution. Vi tilbyder hjælp til alle kvinder uanset hvor ofte, hvor meget og hvor længe, de har været i prostitution eller haft et misbrug.

Refleksionsspørgsmål

- Hvordan kan vi bidrage til at sætte uretfærdighed på samfundets dagsorden?
- Hvordan kan vi kæmpe mod det, der truer menneskers liv, sundhed og menneskeværd?

*Udkastet er udarbejdet i en arbejdsgruppe bestående af
Jens Maibom Pedersen, Mette M. Madsen, Marianne Jespersen og Marie Nyegaard i 2021.*